

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 30 de juny del 2016.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIÈRE i M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Que prèvia petició de citació a judici, en l'audiència celebrada el 4 d'octubre de 2013 la representació causídica del Sr. J.P.L. interposà demanda interdictal de restituir la possessió contra la Sra. M.C.B. en la que després d'exposar els antecedents fàctics i la fonamentació jurídica que entenia d'aplicació al cas suplicava dictar aute "estimant les pretensions de l'interdicte possessor i, s'acordi d'immediat l'adopció com a mesura cautelar urgent de reposar la servitud de pas en l'estat en que es trobava abans del mes de juliol 2013, amb la retirada dels piquets i del portal que impedeixen la possessió del pas" condemnant en costes a la part demandada.

II.- La representació de la defenent va comparèixer a l'audiència celebrada el 18 d'octubre de 2013 tot oposant-se a la demanda interdictal presentada i suplicant dictar sentència estimant les diferents excepcions formulades i desestimant subsidiàriament la demanda formulada en base al fets i fonaments que consten en el mateix escrit.

III.- Mitjançant escrit de 7 de novembre de 2013 l'agent contestà a les excepcions formulades per l'adversa tot oposant-se a les mateixes.

IV.- Obert el judici a prova, s'han practicat les proves proposades per les parts que han estat declarades pertinents o practicables d'acord amb la nostra providència de 12 de novembre de 2013.

V.- En els terminis impartits les parts han conclòs.

VI.- L'Hble. Tribunal de Batlles va dictar Sentència en data 31.3.2015 i va decidir : *"PRIMER.- Desestimar la demanda interdictal formulada en data 4 d'octubre de 2013 per la representació processal del Sr. J.P.L. contra la Sra. M.C.B.*

SEGON.- Imposar les costes a la part agent d'acord amb l'establert al III Considerant."

VII.- Contra l'esmentada resolució formula recurs d'apel·lació la representació processal de J.P.L. i, en virtut dels arguments que exposa en les seves conclusions, demana la seva revocació.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES.

FONAMENTS DE DRET

PRIMER.- En el present litigi, la part agent J.P.L. presenta una demanda

d'interdicte de restituir la possessió contra la part defenent M.C.B. i la sentència d'instància desestima la demanda sense entrar en el fons de la qüestió perquè considera que l'acció ha prescrit pel termini d'un any des de la pertorbació de la possessió.

Contra tal decisió s'alça la part agent.

SEGON.- I el recurrent estima que ha comès un error de valoració de la prova la sentència d'instància quan s'endinsa en què ja abans del mes de juliol de 2013 la part defenent havia col·locat un cademat l'any 2010 que barrava el pas del camí que dur a la propietat de la part agent i que va ser aleshores quan es va produir la pertorbació de la possessió perquè no va donar a la veïna la clau del cademat, com ja havia fet el seu pare amb el pare del demandant.

Efectivament té raó la part apel·lant quan diu que si es llegeix la pètica de la demanda el que vol és que es tregui el portal que en el mes de juliol de 2013 va col·locar la part contrària i es retorni a l'estat anterior a la col·locació del dit portal. Insisteix la part recurrent que no es queixa de la manca de la clau del cademat anterior perquè tot i així li permetia passar a peu o caminant i amb la tanqueta de donar menjar al bestiar i que és això el que pretén seguir fent. Només vol que es tregui el portal que ara barra el pas fins i tot a peu i que es retorni a l'estat anterior (el qual haurà de demostrar quines característiques presentava).

TERCER.- Aleshores, aclarida la qüestió resulta evident que si la pertorbació objecte de greuge de la part agent es va produir en el mes de juliol del 2013 i ella va presentar la seva demanda interdictal en el dia 4 d'octubre del mateix any, no havia transcorregut el termini d'un any que li hagués impedit presentar la demanda.

En conclusió el motiu ha de prosperar i revocar la decisió sobre l'estimació de l'excepció peremptòria de la prescripció i cal entrar en el fons de l'assumpte.

QUART.- Això obliga a revocar la sentència d'instància i a ordenar que es retornin les actuacions a l'Hble. Tribunal de Batlles perquè dicti nova

sentència entrant en el fons de l'assumpte amb llibertat de criteri. Aquest és el criteri ja establert de manera definitiva per la Sala en el nostre Aute de data 27-06-2016 del rotlle 486-2015 expressada en el següents termes:

“Tal situació (la de si calia que la Sala entrés en el fons de l'assumpte assumint el paper de la instància) pot generar dubtes i inseguretat jurídica, raó per la qual la Sala ha decidit fixar un criteri clar i unívoc.

Com ho ha plantejat la part incidental, el fet d'entrar directament al fons després d'haver resolt una excepció processal en el sentit oposat al primer jutjador quan aquest no ha entrat a resoldre el fons, ens ha de portar a estudiar la qüestió del doble grau de jurisdicció i el seu abast constitucional, per determinar si pot existir una violació de l'article de 10 de la Constitució i del dret fonamental a un procés degut.

El primer enfocament del problema ha de portar a interrogar-nos sobre la natura de l'apel·lació. És evident que, pel fet d'haver estimat la caducitat invocada per la part empresarial demandada, el primer jutjador no es va pronunciar sobre els arguments de les parts en relació al fons de l'afer. Això no impedeix que el tribunal unipersonal hagi examinat de manera exhaustiva tots els elements del litigi.

Com a conseqüència del recurs d'apel·lació i en virtut del seu caràcter devolutiu, un altre òrgan jurisdiccional, superior i diferent del que ha resolt el litigi en primera instància ha conèixer de la resolució impugnada. Això comporta la transmissió del poder de decisió de l'assumpte. És l'objecte mateix de l'apel·lació, fent que el Tribunal Superior qui ha de revisar la resolució apel·lada per determinar si amb la base del que allà s'ha al·legat i demostrat, el tribunal a quo ha decidit conforme a dret, i decidir sobre el fons de l'assumpte, i en principi, sense tornar les actuacions a l'òrgan a quo qui perd la seva jurisdicció sobre la matèria objecte del recurs.

Però, s'ha de distingir entre doble examen i doble pronunciament, i la qüestió esdevé determinar si les parts tenen el dret només al primer, i en aquest cas es pot admetre la possibilitat de no retornar els autes, o si tenen

dret al segon, i en aquest cas, no es pot admetre que el Tribunal Superior resolgui directament una qüestió que no va donar lloc a pronunciament per part del Tribunal a quo.

Per contestar a aquesta qüestió, ens hem de referir a la jurisprudència del Tribunal Constitucional relativa al doble grau de jurisdicció. Aquest darrer ha reconegut la seva importància en uns termes clars, motivant que “l’apel·lació està íntimament unida a la consideració que un litigi ha de poder ser examinat dues vegades, atès que el seu objectiu és permetre un nou examen del litigi: el pronunciament d’apel·lació, que intervé en segon lloc, s’efectua per magistrats normalment més experimentats i dels quals, a més, es pot esperar que jutgin millor, perquè la instrucció davant els primers jutges ha dilucidat i ha aclarit les dades de l’assumpte. Altrament dit, és la preocupació d’una bona administració de la justícia que du a la tècnica del doble grau de jurisdicció.» i “si el principi del doble grau de jurisdicció no té per ell mateix valor constitucional, en el sentit que el legislador el pot excloure, per contra, quan aquest mateix legislador l’estableix, esdevé un component del dret a la jurisdicció. Per aquest motiu, pel fet d’incloure’l en un dret que reconeix l’article 10 de la Constitució, el legislador li atorga un abast constitucional.” (Causa 2013-30-RE del 03-02-2014).

També va precisar que “L’apel·lació, per ser un procés degut, en el sentit de l’article 10 de la Constitució, ha de permetre que l’assumpte resolte en primera instància sigui examinat per ulls nous, amb l’extensió i l’amplitud, que la llei mateixa pugui determinar. Aquesta és la seva raó de ser: jutjar de nou un assumpte a través de la mirada d’un magistrat o d’un tribunal que no tingui sobre ell cap judici personal previ i d’aquesta forma s’aproximi a la decisió apel·lada i a les actuacions que la van originar.” (CAUSA 2014-22 i 32-RE Sentència del 16-02-2015).

D’aquestes consideracions, s’ha d’extreure la conclusió que seria contrari a la Constitució el fet de privar una part de la possibilitat que la seva causa fos jutjada una segona vegada en apel·lació i de la possibilitat d’obtenir un pronunciament complet de la justícia, és a dir un pronunciament del primer jutgador i un pronunciament de la jurisdicció d’apel·lació sobre la integritat del

litigi.”

CINQUÈ.- L'èxit del recurs s'ha de traduir, en matèria de costes processals, en la no imposició de les costes d'aquesta alçada (arg. Novel·la 82, cap. X).

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

ESTIMAR el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal del Sr. J.P.L. contra la Sentència dictada per l'Hble. Tribunal de Batlles en data 31 de març del 2015, que revoquem íntegrament amb remissió de les actuacions a la Batllia perquè dicti sentència entrant en el fons de l'assumpte i reservar el pronunciament definitiu sobre les costes de la instància a la nova sentència.

No fem imposició de les costes d'aquesta alçada.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-